

ستاسى پرولاقتاش سىستېمىسى

قۇراستۇرغان: نۇرلان ۋەلىي

ساس يولاقستاش سىگىرى

قۇراستىرعان: نۇرلان ۋەلى

ۇلتتار باسپاسى

责任编辑:塔比娜

责任校对:库布什

图书在版编目(CIP)数据

清泉潺潺流:哈萨克文/努尔兰编. —北京:民族出版社, 2007. 7

ISBN 978-7-105-08426-5

I. 清... II. 努... III. 诗歌—作品集—中国—当代—哈

萨克语(中国少数民族语言) IV. I227

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第108790号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街14号 邮编:100013)

<http://www.mzcbs.com>

北京民族印刷厂

各地新华书店经销

2007年7月第1版 2007年7月北京第1次印刷

开本:850毫米×1168毫米 1/32 印张:9.75

印数:0001-2000册 定价:15.00元

ISBN 978-7-105-08426-5 / I.1848(哈 234)

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换

(哈文室电话:010-64228006 发行部电话:0991-2854817)

010-64211734

قوراسترۇشىدان

«مىر مەنى ئىدى مە ، الدە مەن «مىردى
 «مىدىم بە ؟ ونى «وزىم دە بىلە بەرمەيمىن . بىلەتە-
 نىم تەك تاپىرىلغان مىندەتتى ابرویمەن ورىنداۋ
 جاعىندا بولپ ، سىتەننا كۇيىپ ، سۇنەننا توڭا
 «جۇرپ ، «بىلە جاستارى» جۇرنالى رەداكسىياسە-
 نىڭ ناقتى قىزمەتتەرىنە شەرىك عاسىردان استام
 ۋاقىت تىكە جەتەكشىلىك ەتكەندىگىم عانا .

وسىندا «بىر تارىخى بارىستا استانادان اۋىل-
 عا ، قالادان قىرعا دەيىن شەپ جايغان سان-ساناق-
 سىز اۋتورلار قوسىنى قىزمەتتىزدى بەلسەنە دە-
 مەپ-جەبەپ ، «بىلە جاستارىن» بەلگىلى بەدەلگە يە
 ەتكەن ەدى . «بىراق رەداكسىيا ولاردىڭ تۇندىلارنى
 باسلىم سىمىدىلىغىنا بايلانىستى ، اندا-ساندا «بىر
 جىلت ەتكىزگەنى بولماسا ، ولارعا جارىتىپ پالەن-
 دەي «بىر «س سىتەپ بەرە المادى . بۇعان ، جاسە-
 رارارى جوق ، «وز باسىم «مىندى كىسەدەي قاتتى
 قىنجىلىپ كەلدىم . . .

ەندى بولسا ، «مىر دەگەن اققان وزەن سە-
 كىلدى ؛ مەنىڭ دە ەتەك-جەڭمىدى جىناپ ، تىنىسە-
 تايتىن مەزگىلىم كوز جەتپەيتىن جەردە ەمەس ؛
 «وزىمدى قويا تۇرىپ ، الدىمەن اۋتور سەرىكتەرىمە-
 دى ويلاعانىم «جون بولار ؛ ولاردىڭ «بارى-«بارى
 قامتى الماسام دا ، «بىر «بولمى ۋاكىلدەرى ارقىلى
 ولارعا قۇرمەتتى كوڭىل كۇيىمدى بىلدەرىمەن دە-
 گەن ويمەن ، «بىلە جاستارى» شىعا باستاعانىنا 50

جىل تولغان كىيەلى شاققا تۇرالاپ «تاس بۇلاقتىڭ
سىڭىرى» اتتى وسى الماناق جىر جىناعىن قۇ.
راستىرعان جايىم بار .

ارىنە ، جىناقىتى مۇلدە *مىنىسىز دەي الماي-
مىن . وعان ەنگەن شوعىردىڭ شىندە قالامى *بىر-
شاما توسەلگەندەرى دە ، ەندى-ەندى ەنتەلەپ ، بولا-
شاعىنان *ۇمىت ۇشقىنىن بايقاتا باستاعاندارى دا
بار . ولارعا بەرىلەتىن ەڭ سوڭغى باعا ۋاقتتىڭ
ۇلەسىندەگى نارسە ، ونى *بىر جىناقپەن كە-
سىپ- *پىشۋ دە مۇمكىن ەمەس . بۇل ارادا مەن تەڭ
اۆتور سەرىكتەرىمە يىلە قۇرمەت بىلدىرۋىمە وراي
جاراتىپ ، بارىنشا قولداۋ كورسەتكەن ۇلتتار باس-
چاسىنىڭ قازاق رەداكسياسىنداغى ازاماتتارعا ايد-
ىرىقشا راحىمەتىمدى ايتار ەدىم

ۋىسنىس ەتىلگەن رەداكتور: گۈلنار نۇرلان قىزى
 جاۋاپتى رەداكتورى: *تابىرا قابدىشكۈر قىزى
 جاۋاپتى كوررەكتورى: كۈبىش باگەن قىزى
 كومپيۇتەردە تەرگەن: سانامگۈل زاكىش قىزى

تاس بۇلاقتىڭ سىڭىرى

قۇراستىرعان: نۇرلان ۋلى

ۋلتتار باسپاسى باستىردى، تاراتادى
 شىنخۇا كىتاپ دۈكەندەرىندە ساتىلادى
 ۋلتتار باسپاسى كومپيۇتەردە تەردى

2007- جىلى شىلدە، بيجىڭ، بىرىنشى باسپاسى

2007- جىلى شىلدە، بيجىڭ، 1- باسلىۋى

باغاسى: 15.00 يۋان

- جارق مەتەدى ءبىر ساۋلە ، كوڭىلدە ءۇمىت
 (120) تۇرسىنگۇل سىقاق قىزى
 اق جاڭبىر قايشا پاتقان قىزى (128)
 قاتار ۇشقان قوس اققۇعا ءماز بولام
 (136) شىعىسنۇر شامەرحان قىزى
 كىيەلى مەكەن—كۈلدەنەڭ
 (144) توقمۇقامەت تۇرسىناقىن ۇلى
 تامساندىرعان بۇلا قىز جاكەن بىرايحان ۇلى (152)
 ءومىردىڭ زاڭى وسىلاي داۋرەن ايتمۇقان ۇلى (161)
 ايپاي شابىت ، شالقى شابىت ، شارقىتا . . .
 (169) توققوجا ءجۇنىسحان ۇلى
 اساۋداي تىپىرشىعان مەن ءبىر جازعان
 (177) باھاربەك سادىقبايەۆ
 شىن سىرىم مەيرامبەك قالىاسقار ۇلى (185)
 رۇح كوركى تاۋىربەك ورنىبەك ۇلى (193)
 قارا تاۋعا قاراپ تۇرىپ شاعىندىم
 (201) بەيسەنباي ساۋىت ۇلى
 جاقسى كورۋ قىين ەكەن جۈرەكپەن
 (209) سالتانات يىماناقىن ۇلى
 قولىمداعى ەڭ باعالى اسلىم رەتاي تاتار ۇلى (217)
 سىڭىسىرى الۋان سىر ۇعام ... بىرلىكحان ساعىت ۇلى (225)
 شاۋىپ كەلەم ءومىر دەگەن ارنادا
 (233) قالىبەك ءناسىرحان ۇلى
 كەۋدەمدە سول ۇيالاپ ءبىر كۇمىس ءۇن
 (241) تۇرعانبەك ساعات ۇلى
 بەتكە الپ ۇمىتلا مىن ءۇمىت تاۋىن
 (249) بولاتباي ءدىناي ۇلى

- ۋلەسىم بار ومىردەن ۋالى الماعان
 نۇرعالي اعزا ۋلى (257)
 ەل مەن جەرگە ماحاببات الەن ساعانقان ۋلى (265)
 دۈكەن مەنەز مۇرالخان وتارباي ۋلى (272)
 ۋومىر-اي دەشى گۈلدەن مۈلىك قىزى (279)
 ماڭگىلىك كۈزەتشى — بالبالا
 مادەنىيەت مۇقاتاي ۋلى (286)
 دۇنيە ۋبىر قىسقىچول بۇراڭداغان
 مۇقامەتقازى مالىك ۋلى (293)
 قارعام مەنى جەبەپ ەد مەيرامگۈل توعجانۋا (300)

ورالبەك قوجا ۇلى

اقىن ورالبەك قوجا ۇلى بلە وېلىستىق پارتە-
يا مەكتەبى علمىي جۇرنالنىڭ رەداكتورى ، ول
1958-جىلى 1-تامىزدا كۈنەس اۋدانىنىڭ تالدى
قالاشىنىدا تۇلغان . 1982-جىلى بلە پەداگوگىيە-
كا شۆيۋانىنىڭ ادەبىيەت فاكۇلتەتىن بىتىرگەن .
1982-جىلدىن باستاپ قازىرگە دەيىن گا-
زەت-جۇرنالداردا 200 دەن استام ولەڭى ، ءبىر
پوئەماسى جانە تولغاۋ ، بالادالارى ، 40 تان استام علمىي ، نازاريا-
لىق زەرتتەۋ ماقالالارى وقىرماندارمەن جۈزدەستى . ول قازىر
شىنجاڭ تاڭجارقىق زەرتتەۋ قوعامىنىڭ مۇشەسى .

جىل كوشى

اتام ەككەن اق شىنار

ءوز قولمەن قالامشا جاساپ ەپپەن ،
جالعىز شىنار بار ەدى اتام ەككەن .
قۇشاق جەتپەي دىڭىنە تۇرۇشى ەدى ،
كەشىرسە دە داۋىلدى قاتالڭ ، وكتەم .
بۇتاققارلىق تۇرلى قۇس مەكەن ەتپ ،
سايىران سالىپ جاتاتىن ”نەكەلەسىپ“ .

ساياسىنا تالاسىپ قالىڭ بالا ،
قالۋشى ەدىك كەي كەزدە شەكەلەسىپ .

اتام سوندا بىزدەردى جىپىپ ،
بەرەكەنىڭ شەرتەتن كۆيىن انىق .
ەل ۇيتقىسى اياۋلى اتالاردىڭ ،
ورناپ قالعان ءتالىمى مىمانىق .
سونان بەرى وتىز بەس جىل اۋنادى ،
سامايمىز ءبىزدىڭ دە قىراۋلادى .
اتام دا جوق ، قولىمەن ەككەن الگى
كۈلگە اينالىپ كەتپىتى شىنارداعى .
ول جەرگە ءازىر تال-شىنار كۈبەيىپتى ،
تەر تامشىسىن مەكەنگە تۈگەيىكشى .
ارتتا قالعان اتانىڭ ۇرپاقتارى ،
بەرەكەنىڭ شىنارىن ەگەيىكشى !!

قىز بار جەردە قىزىق بار

قىز بار جەردە قىزىق بار ،
شىدەرەڭدى ءۇزىپ بار .
ارمانىڭنىڭ كولىمەن ،
اققۇ بولسى ءجۈزىپ بار .

قىز بار جەردە ساۋىق بار ،

قىز كوڭىلىن تاۋىپ بار ،
ارغىماغىن سەزىمنىڭ ،

قۇيغىتەن دۇر شاۋىپ بار .

قىز بارا جەردە كۈلكى بار ،

جۈرەك تۇلاپ جۇلقىنار .

ايالىق قىزداردى ،

ئىشى شەكەر ، سىرتى بال .

قىز دەگەننىڭ مەرەكەڭ ،

قىز دەگەننىڭ بەرەكەڭ .

قىزدار سەنى قىمايدى ،

قىز كوڭىلىن ەلەسەڭ .

قىز دەگەننىڭ انالار ،

قىزىدىن قىزىدىن غۇمىر جاڭغار .

ايالىق ارۋدى ئىشەنچىڭ .

مېۋىز جىگىت ، سەزى بالالار !

قىز دەگەننىڭ پىرىمىڭ .

قىز دەگەننىڭ دانەكەر ،

ئەل اراسىن ئاسان ەتەر .

قىز دەگەننىڭ ئورنىڭ ،

شالقالاساڭ جانە تور .

قىز دەگەننىڭ ئىسمىڭ .

قىز دەگەننىڭ تىنىڭ ،

قىز دەگەننىڭ ەلىڭ .

قىز دەگەننىڭ كۈتىڭ ،

جەلبىرەتپ ۋار تۇپن . نىمە

، نىمە نىمە نىمە

قىزدار جارم اسپاندار ، نىمە

جاقسى سالتتى شاشپاڭدار .

ارۋ دەگەن اتتى بۇل ، نىمە

تاباندارغا باسپاڭدار . نىمە

، نىمە نىمە نىمە

جارلىغىمەن جۈرەكتىڭ ،

ارۋلاردى جىرەتتىم .

ەي ، جىگىتتەر ، قىزداردىڭ ،

جۈرەگىنە گۈلەككەن ! نىمە

، نىمە نىمە نىمە

، نىمە نىمە نىمە

جىل كوشى

، نىمە نىمە نىمە

جۇيرىكتەردىڭ جۈرەگىنە جۈلدە ەككەن ،

سۈرىنگىشتى سۈمەڭدەتپ سۈردەكپەن .

دۈمشەلەردى دۈرىلدەتپ دۈرمەكپەن ،

ۋماز قىلدىرىپ ماۋباستاردى كۈنگە وتكەن .

بەرەسنىڭ دە ، الاسنىڭ دا كوپ سەنىڭ ،

جومارت ەدىڭ ، سىعان ۋارى جىل نەتكەن !

تۈلكىلەردى قۇپ ۋجۈرىپ نىدەتكەن ،

مايمىلداردى دۇمباق شالىپ يىلەتكەن .

قارتتارىمنىڭ قاتارىن دا سىرەتكەن ،

اساۋلاردى قۇرىق سالىپ ۋيرەتكەن ،

جىلدار-جىلدار سەنىڭ سالقار كوشىڭدە

”ئەيت مىنگەن بار ، قامشىلانىپ يەرەكپەن“ .

نىجىقتارىڭ كۈمۈلجۈمەن كۈن كەشكەن ،
 كۈلۈم كۈزدەر قوساقتالغان كۈل بەتپەن .
 ئېلىمىدىنى مەتاپ بىرگە بىلمەسپەن ،
 جۋاستاردى جۈلىمىرغا جۈندەتكەن .
 كۈندىز ئۇيقتاپ ، جەم نەزەيتىن تۈندە ەپپەن .
 جىلدار-جىلدار سەنىڭ زاتىڭنىڭ توڭمۇيىن ،
 قايرىلمايدى ۱۴ ، باغىت العان ئېىر بەتتەن .
 تىن ئۇششاپ پاق ارىن كىرلەتكەن ،
 جالغىمپازدار غۇمىر كەشكەن يەزەكپەن .
 الاياقتار الداپ-ارپاق قىزدى وپكەن ،
 سىقايقتار زىم-زىيا بوپ نەزەتكەن ،
 جىل كەرۋەنى جىلجى بەرمەك ۋەندەرە ،
 الا-قۇلا جاسانىپ اپ تىزبەكپەن .
 نىزارى بار ، كۈز-جازى بار ، گۈل كۆكتەم ،
 بىرگە شەرۋ تارتىپ بارام جىل كۈشپەن .
 جاقسىلارمەن ئېىر كۈن باقتى بىرگە وتكەن ،
 كۈنىڭ قۇرسىن غۇمىر كەشكەن دۈرمەكپەن .
 جىلدار-جىلدار سەنىڭ ۇلى كۈشىڭ ،
 وسى ايتقاننىڭ ئبارى قاتار مىنگەسكەن .
 بارىنە دە ئجىتى قاراپ ، ئجىپ تاعىپ ،
 تولقىن اتا تارتاسىڭ سەن تۈيدەكپەن .

، ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۇلارنىڭ ئىچىدە
 ! ئىچىدە ئۇلارنىڭ ئىچىدە

اسىلدارمى

ارادان باتاگوي قارت اندىزدالىپ ،
 قوڭىلتاق بوپ بارادى جان مۇزداۋىق .

كوڭلىدىڭ ارناستىدا كول تولقىماي ،

قۇقىلداپ ، قۇلاريدى تاندىرلانىپ .

كەلەلى كەڭ-مول ئېشىپ كەڭس بەرگەن ،

ئېرىلەپ ئۆزىلەپ ئۆزى دەلەس كورگەن .

ئۆزىدەم ئۆزى ئۆزى ئۆزى ،

ئۆزى ئۆزى ، ئۆزى ، ئۆزى ، ئۆزى .

ئۆزى دە ارمان بولپ ئۆزى قالغان ،

ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى .

ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ،

ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى .

داڭغىل وي ، دانا كوكىرەك ، كۆسەمدەرم ،

ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى .

ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ،

كۆتەرپ ، شەشە بىلگەن شەشەندەرم .

و ، قايران قابىرعالى اسىلدارم ،

كۆزى ەدىڭدەرا عوي عاسىرلاردىڭ .

كۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ئۆزى ،

ايدىندى القايتايىن اقبل ئۆزى ،

و ، قايران قابىرعالى اسىلدارم !

بارىنەن دە قىنداردىڭ قىنى

سان ساپىستار ساپىرىلىپ سانامدا ،
سان ويلارغا ساپ تۈزەيدى تاباندا .
بارىنەن دە قىنداردىڭ قىنى ،
ۋوزىن-ۋوزى تانۋ ەكەن ادامعا .

مىنە وسىلاي ءتىل قاتادى جىر كەۋدەم ،
سوزلىلىق جوق ۋوزىن تانى بىلمەۋدەن .
بىر كۈننىڭ وتكەنىنە ۋماز بىرەۋ ،
تىرناقىتاردىڭ استىنان كىر نىزدەۋمەن .

مەن شىندىقتان دەي المايمىن جالتارام ،
شىندىق ۋۇشىن جان-تانىمىمەن جار سالام .
بىرەۋلەر ۋجۇر شىمىرىكپەي شىرەنىپ ،
قاعىدانى شىعارا ساپ قالتادان .

ويلار-ويلار بىرىق بەرمەي تۈزىمگە ،
لىنىبەيدى كەيدە تاڭعا كوزىم دە .
ال بىرەۋلەر ساپ التىننىڭ ورنىنا ،
وزەلەنىپ وتكىزىپ ۋجۇر جەزىن دە .

پەندەلىك-اي ، پەندەلىك-اي ، پەندەلىك ،
جىلپوستارعا جىبەرەسىڭ ۋولڭ بەرىپ .
اينايىمىز ارىمىزدى ساتۋدان ،

جاتر دەسە پالەن جەردە شەن بولپ .

مەن شىندىقتان دەي المايمەن جالتارام ،
بالا وقتىپاس باردامدار بار ، باي ، ساراڭ .
بارى بەكەر ، بارى بەكەر اعايىن .
دەمەنەن تۈلەمەسە وي-ساناڭ .

قاعادى كۈز ەسگىن

قىس ۇڭىلىپ

اياقتاپ اراي قۇشقان ەساندى ەركە كۈن ،
قاز ، ترنا جىستىردى ەن جەلكەنن .
كوڭىلىم كوككە قاراپ قۇلازىدى ،
ۇزاتىپ سالعانداي ەبىر سانگەر توبىن .
بوينان وشكىن تارتىپ بويىۋ قانق ،
جەل مۇجىپ نىڭدايدى سويىۋ عارىپ .
جار سوعىپ جازداعىداي تولقىمايدى ،
وزەكتە وزەن بولپ ، وي ارنا لىق .
تىسىنە قايراپ ازۋ ەتىسەن ۇرپ ،
قاعادى كۈز ەسگىن قىس ۇڭىلىپ .
اداسىپ ارلان ايبات ارىننان ،
شىمدە جاتىر مەنىڭ كۈشك ۇلىپ .